



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE

KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

Data: 17 Qershor 2022

Nr: 173

VENDIM

PËR

**MIRATIMIN E RAPORTEVE MBI GJETJET KYÇE TË PROCESIT TË KËQYRJES
PASZGJEDHORE TË FLETËVE TË VOTIMIT, MATERIALEVE ZGJEDHORE DHE
PAJISJEVE TË VOTIMIT DHE NUMËRIMIT ELEKTRONIK (PEVN) TË PËRDORURA NË
ZGJEDHJET E PJESSHME PË KRYETAR BASHKIE, TË DATËS 6 MARS 2022**

Në mbështetje të neneve 19, pika 1, shkronjat “c” e “n” e pika 2, 23, pika 8, dhe 167/2, të ligjit nr.10019 datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve,

V E N D O S:

1. Miratimin e raportit mbi gjetjet nga këqyrja e fletëve të votimit dhe materialit zgjedhor të 90 (nëntëdhjetë) qendrave të votimit sipas lidhjes 1, bashkëlidhur këtij vendimi.
2. Miratimin e raportit mbi gjetjet kyçe nga këqyrja paszgjedhore e të dhënave të pajisjeve të votimit elektronik dhe dokumentacionit zgjedhor të Zonës së Administrimit Zgjedhor nr. 26, Bashkia Vorë, sipas lidhjes 2, bashkëlidhur këtij vendimi.
3. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.
4. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Komisionin e Ankimimeve dhe Sanksioneve.

Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve

Ilirjan CELIBASHI



Data 17.06.2022

Nr. 173

Për miratimin e raporteve mbi gjetjet kyçe të procesit të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit, materialeve zgjedhore dhe pajisjeve të votimit dhe numërimit elektronik (PEVN) të përdorura në zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie, të datës 6 mars 2022



KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

Lidhja 1

RAPORT

MBI GJETJET KYÇE TË PROCESIT TË KËQYRJES TË MATERIALEVE ZGJEDHORE TË
PËRDORURA NGA KOMISIONET ZGJEDHORE NË ZGJEDHJET E PJESSHME PËR
KRYETAR BASHKIE TË DATËS 6 MARS 2022

HYRJE

Administrata e KQZ-së bazuar në udhëzimin nr. 143, datë 13.4.2022 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve “Për përcaktimin e procedurave të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit dhe materialeve zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 mars 2022”, nga data 21.4.2022 deri më datë 22.4.2022 zhvilloi procesin e këqyrjes paszgjedhore.

Këqyrja u krye në përputhje me kërkesat e nenit 167/2 të Kodit Zgjedhor dhe të udhëzimit nr. 143, datë 13.4.2022, të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, “Për përcaktimin e procedurave të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit dhe materialeve zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 mars 2022” me qëllim verifikimin e rregullsisë dhe saktësisë së veprimtarisë së administratës zgjedhore përgjatë administrimit të procesit dhe vlerësimit e numërimit të votave.

Më datë 15.4.2022 Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve përzgjedhi në mënyrë rastësore 90 QV që përfaqësonin 10% të qendrave të votimit për trembëdhjetë KZAZ-të.

Për këqyrjen e kutive të votimit dhe materialeve të votimit për këto 90 QV u ngritën 6 grupe për këqyrjen të cilët vlerësuan dhe administruan procesverbalet përkatëse për administrimin e informacionit.

Ky proces përfundoi më datë 22.4.2022 i cili vijoi më pas me përpunimin dhe analizimin e të dhënave për përgatitjen e këtij raporti përmbledhës mbi respektimin nga ana e komisioneve të qendrave të votimit të kërkesave procedurale gjatë procesit të votimit si dhe të saktësisë së veprimeve të grupeve të numërimit të votave përgjatë procesit të vlerësimit dhe numërimit të votave.



I. MBLEDHJA E TË DHËNAVE

Informacioni i administruar nga grupet e këqyrjes në procesverbalet tip të miratuar me udhëzimin nr. 143/2022 përmbajnë të dhëna sasiore dhe cilësore.

Kategoria e parë e informacionit të administruar ka të bëjë me saktësinë e shifrave të rezultateve të procesit të vlerësimit të votës për kandidatët për kryetar bashkie. Informacioni është përpunuar në sistem duke indikuar vlerat për çdo kandidat dhe nëse kanë diferencë për secilin prej tyre në nivel qendre votimi.

Gjatë këtij procesi u administruan tabelat e rezultateve të verifikimit paszgjedhor të qendrave të votimit për kandidatët për kryetar bashkie nga grupet e këqyrjes për verifikimin paszgjedhor.

Kategoria e dytë e informacionit ka të bëjë me plotësimin e një pyetësori shterues dhe shumëdimensional për të vlerësuar performancën dhe përputhshmërinë e zbatimit të detyrave nga ana e komisioneve të nivelit të tretë të administratës zgjedhore.

Pyetjet dhe përgjigjet e procesverbalit të grupeve të këqyrjes, janë administruar për të vlerësuar në mënyrë deduktive dhe indikative treguesit e performancës së administratës zgjedhore gjatë ditës së votimit si dhe për të identifikuar proceset që kanë nevojë për t'u përmirësuar më tej.

Ky procesverbal shërben si mjeti kryesor për identifikimin e parregullsive përgjatë procesit të administrimit nga administrata zgjedhore.

Më pas të dhënat janë administruar në database dhe janë analizuar në nivel makro duke identifikuar problematikat kryesore dhe vendndodhjen e tyre (KQV konkrete).

Informacioni është kryqëzuar me të dhënat që disponon KQZ (vendimmarrjet e KZAZ për emërimin si anëtarë të KQV / GN) për të identifikuar personat përgjegjës për shkeljet e identifikuara.

II. KONSTATIME DHE PROBLEMATIKA

Në këtë kre janë analizuar dhe janë raportuar në mënyrë sintetike problematikat apo treguesit domethënës me gjetjet kyçe të këtij procesi.

1) RREGULLSIA E ADMINISTRIMIT ZGJEDHOR NGA KQV

Në përgjithësi nga QV-të e këqyrura rezulton se administrata zgjedhore ka përmbushur detyrat e saj në

nivelin mesatar 97% nga totali i kërkesave themelore ligjore dhe nënligjore për të duke vepruar në përputhje me kërkesat e Kodit Zgjedhor dhe të akteve nënligjorë dalë në zbatim të tij.

Problematikat e vërejtura më së shumti kanë të bëjnë me konsistencën e zbatimit të kërkesave proceduriale për procesin e administrimit të dokumentacionit të punës së KQV-së, në hapje dhe në mbyllje.

Procesi i dorëzimit të fletëve të votimit nga KZAZ në KQV dhe pasqyrimi i tyre si në procesverbale edhe në Librin e Protokollit të Mbledhjes ka ndjekur të njëjtin arsyetim / pasqyrim të dhënash bazuar në procedurat e përcaktuara në Kodin Zgjedhor, respektivisht në kërkesat e neneve 101 dhe 113 të Kodit Zgjedhor.

Lista e zgjedhësve është përdorur në 58 % të rasteve në mënyrë jo konsistente. Kjo situatë e përsëritur, e ka bërë të implementimi e pajisjes së identifikimit elektronik dhe mospërcaktimit të këtij detyrimi në procedurat e vendimit 11 / 2021 të Komisionit Rregullator.

Sipas udhëzimit 11 / 2021 të Komisionit Rregullator, raporti i hapjes dhe i mbylljes i gjeneruar nga pajisja PEI nënshkruhet nga anëtarët e KQV-së dhe futet në kuti. Janë administruar raportet PEI në 93% të KQV-ve.

a) **Administrimi i procesit zgjedhor ditën e zgjedhjeve**

Vendimet e KQV-ve dhe pasqyrimi i tyre në LPM, procesverbalet për administrimin e zgjedhjeve në qendrën e votimit.

Nenet 41 dhe 42 të Kodit Zgjedhor përcaktojnë detyrat e Sekretarit të KQV-së dhe vendimmarrjet e komisionit të qendrës së votimit, ndërsa nenet 101 – 114 të Kodit Zgjedhor përcaktojnë detyrat dhe rregullat për procesin e votimit ditën e zgjedhjeve.

Të dhënat e përpunuara nga procesverbali që administron pyetjet për këtë tregues tregojnë si mëposhtë:

- 82% e QV kanë marrë vendim për hapjen e QV në orën 07:00.
- 82% e QV kanë marrë vendim për mbylljen e votimit në ora 19:00.
- 100% e vendimeve të QV-ve janë të vullosura me vulën e KQV-së.
- Në 1% të QV-ve është evidentuar vendimmarrje për pezullim të procedurës së votimit dhe është kërkuar ndërhyrja e policisë në QV.

- Në 2% të QV-ve ka shënime në LPM të rasteve kur zgjedhësi nuk ka pranuar të kryejë verifikimin elektronik, nuk ka depozituar gjurmët e gishtërinjve për tu identifikuar.
- Procesverbalet e qendrës së votimit, ku bëjnë pjesë edhe formularët tip të procesverbaleve dhe të vendimeve për vulosjen e kutive të votimit ndodhet në 97 % të QV-ve.
- Procesverbali i hapjes së qendrës së votimit ndodhet në kutinë e votimit në 80% të QV-ve, ndërsa kopje e tij në kutinë e materialeve të votimit është në 75% të rasteve të këqyruara.

Konkluzion: Nga tërësia e treguesve të performancës së KQV-ve për këtë kategori vendimmarrje, komisionet e qendrave të votimit kanë vepruar në përputhje me kërkesat ligjore dhe nënligjore në nivelin mesatar 90% të tyre.

Neni 41 i Kodit Zgjedhor ngarkon me përgjegjësi Sekretarin e KQV-së për administrimin teknik dhe kushtet e punës së KQV-së, protokollon ankesat, kërkesat, dhe njoftimet drejtuar KQV-ve, regjistron në LPM vendimet e KQV-së dhe ua përcjell ato menjëherë subjekteve të interesuara, regjistron në protokoll marrjen në dorëzim të materialeve zgjedhore, përgjigjet për vendosjen e materialeve zgjedhore në kutinë e materialeve të votimit dhe vulosjen e saj me kode sigurie.

Nga këqyrja janë konstatuar se në 3% të qendrave të votimit ka patur mungesë të LPM kurse në 4% të qendrave të votimit LPM nuk është e plotësuar. Përgjegjësia e drejtpërdrejtë në të dyja rastet është e sekretarëve të KQV-së. Pasi u kontaktua me sekretarët e KQV-ve ku u konstatua mungesë e LPM, është arsyetuar se në dijeninë e tyre janë futur të gjitha materialet zgjedhore përfshirë dhe LPM. Procesi i hapjes së kutive të votimit dhe të materialeve zgjedhore vazhdon dhe në VNV nga GNV.

Kurse mosplotësimi i LPM ka ardhur si rezultat i zëvendësimeve dhe emërimeve të sekretarëve të këtyre KQV-ve ditën e fundit, të cilët nuk janë trajnuar (pamvarësisht se në këto zgjedhje ishte risi dhe futja e fletëpalosjes Kujtesë! ku ishin pasqyruar të gjitha etapat e procesit të votimit dhe detyrimet ligjore të sekretarit të KQV-së).

b) Administrimi i bazës materiale

Vulat e komisionit të qendrës së votimit dhe vulat me kodet e sigurisë, përdorimi i zarfeve specifike

Administrimi i bazës materiale zgjedhore gjatë ditës së votimit është një tjetër kategori e vlerësimit të performancës së administratës zgjedhore. Në seksionin e pyetjeve të adresuara për mënyrën e administrimit

të materialit zgjedhor raportohet kjo situatë:

- Në 100% të QV-ve numri i kodeve të sigurisë janë të njëjtë me PV (procesverbalin).
- Në 97% të QV-ve fletët e votimit janë sistemuar në zarfe sipas kandidatëve.
- Në 97% të QV-ve është administruar dokumenti i printuar nga PEI në zarfin “VËRTETIME TË IDENTIFIKIMIT ELEKTRONIK TË ZGJEDHËSVE”.

Në kutinë e materialeve zgjedhore rezultojnë që janë administruar përgjithësisht dokumentat e mëposhtëm nga ana e KQV-së:

Konkluzion: Në mesatarisht 96% të QV-ve baza materiale është administruar në përputhje me kërkesat e Kodit Zgjedhor dhe vendimit 11/ 2021 të KQZ-së.

c) **PV e hapjes dhe e mbylljes së QV-së, raporti i hapjes dhe i mbylljes PEI**

Edhe në këtë proces zgjedhor është implementuar pajisja elektronike e identifikimit PEI. Ky proces synon përdorimin e teknologjisë mbështetëse për identifikimin e zgjedhësve si një mjet alternativ i listës së printuar të zgjedhësve.

Vendimi 11 / 2021 i Komisionit Rregullator ka përcaktuar rregullat që ndiqen nga administrata zgjedhore gjatë procesit të votimit për identifikimin e zgjedhësve.

Nga të dhënat e administruara rezultojnë se :

- Raporti i hapjes së procesit të identifikimit elektronik të nënshkruar nga anëtarët e KQV-së, vulosur nga sekretari i KQV-së me vulën e KQV-së si dhe origjinali i procesverbalit të vulosjes së kutisë së votimit së bashku me raportin e hapjes së procesit të identifikimit elektronik në zarfin ku është shkruar “ZARF I PROCESVERBALIT TË VULOSJES” ndodhet në kuti në 97 % të QV-ve.
- Raporti i mbylljes së procesit të identifikimit elektronik ndodhet në kuti të nënshkruar nga anëtarët e KQV-së, vulosur nga sekretari i KQV-së me vulën e KQV-së dhe është administruar dokumenti i printuar nga PEI në zarfin ku shënohet “VËRTETIME TË IDENTIFIKIMIT ELEKTRONIK TË ZGJEDHËSVE” në 97 % të QV-ve.
- Në procesverbalin e mbylljes në 97 % të QV-ve është përcaktuar numri i zgjedhësve që kanë votuar, sipas numrit të zgjedhësve të identifikuar elektronikisht në raportin e mbylljes të printuar nga PEI dhe numrin e zgjedhësve femra të identifikuara.

- Në 86 % të QV-ve përputhet numri i fletëve të votimit të papërdorura të mbyllura në zarfin ku është shënuar “FLETË VOTIMI TË PAPËRDORURA” me të dhënat e pasqyruara në Procesverbalin për Mbylljen e Votimit dhe në LPM të KQV-s për fletët e votimit të papërdorura.

Konkluzion: Në mesatarisht 87% të QV-ve janë administruar raportet e identifikimit elektronik të nënshkruar nga anëtarët e KQV-së e vulosur nga sekretari, janë administruar raportet e hapjes dhe të mbylljes së PEI-t si në kutinë e votimit dhe në kutinë e materialeve zgjedhore.

2) VERIFIKIMI I SAKTËSISË SË NUMËRIMIT TË VOTAVE

KQZ në përputhje me përcaktimet e nenit 167 / 2 të Kodit Zgjedhor si dhe udhëzimit nr. 143 datë 13.04.2021 “Për përcaktimin e procedurave të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit dhe materialeve zgjedhore për zgjedhje të pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 mars 2022”, kreu këqyrjen e saktësisë së vlerësimit dhe numërimit të votave.

Grupet e këqyrjes vlerësuan dhe numëruan votat për kandidatët për kryetar bashkie.

Nga këqyrja paszgjedhore në përfundim të procesit të numërimit të votave për kandidatët për kryetar bashkie konkludohet se:

- Të gjitha QV-të e këqyrura (90 QV) rezultuan pa diferenca votash për kandidatët përgjatë procesit të numërimit.

a) Votat e pavlefshme dhe natyra e pavlefshmërisë

Nga administrimi i të dhënave të grupeve të këqyrjes për votat e pavlefshme rezultoi se votat e pavlefshme në përqindje janë sipas këtyre kategorive:

- 52 % e votave të pavlefshme për shkak se është votuar për më shumë se një nga kandidatët për kryetar në fletën e votimit.
- 32 % e votave të pavlefshme për shkak se janë me shënime që pamundësojnë vlerësimin e votës & favor/disfavor të kandidatëve për kryetar.
- 20 % e votave nuk është votuar për asnjë nga kandidatët për kryetar në fletën e votimit.

III. REKOMANDIME

Në përfundim të procesit të këqyrjes duke marrë në konsideratë problematikat e evidentuara dhe të përcjella edhe në këtë raport, rekomandohet marrja e masave organizative të cilat synojnë rritjen e efikasitetit dhe vendimmarrjes së administratës zgjedhore të nivelit të tretë.

Rekomandime për përmirësime ligjore:

- Në lidhje me sa më sipër rekomandohet që administrimi i dokumentacionit dhe procesit zgjedhor ditën e votimit të ngarkuara për t'u kryer nga sekretari i KQV-së sipas përcaktimeve të nenit 41 të KZ të bëhet nga personel i rekrutuar dhe i kualifikuar nga KQZ, në bazë të një konkurrimi të hapur dhe jo nga propozime të subjekteve politike.
- Të vendosen kufizime kohore dhe kritere shtrënguese për zëvendësimin e administratës zgjedhore në nivel të dytë dhe të tretë pas trajnimit të tyre.
- Të kërkohet diskrecioni i KQZ-së për të devijuar nga kërkesat ligjore për administrimin manual të dokumentacionit / informacionit në rastin e implementimit të teknologjisë asistuese.
- Të parashikohen dispozita autorizuese për KQZ-në për administrimin në formë elektronike të dokumentacionit për kandidatë të administratës zgjedhore dhe vendimmarrjes së tyre.

Masa organizative:

- Të synohet eficaenca e administratës zgjedhore duke reduktuar volumin e vendimmarrjes dhe miradministruar informacionin kyç për vendimet e KQV-së nëpërmjet rishikimit të akteve që normojnë proceset e punës së administratës të nivelit të tretë.
- Në lidhje me sa më sipër rekomandohet që administrimi i dokumentacionit dhe procesit zgjedhor ditën e votimit të ngarkuara për t'u kryer nga sekretari i KQV-së sipas përcaktimeve të nenit 41 të KZ të bëhet nga personel i rekrutuar dhe i kualifikuar nga KQZ, në bazë të një konkurrimi të hapur dhe jo nga propozime të subjekteve politike.
- Duke marrë në konsideratë aksesueshmërinë e lartë të internetit, mjeteve të komunikimit dhe aplikacioneve mobile, të synohet aplikimi i teknologjisë së informacionit për proceset vendimmarrëse thelbësore të KQV-së dhe raportimi në kohë reale i problematikës zgjedhore.
- Të rishikohen proceset e punës dhe aktet rregullatorë / normative për administratën zgjedhore të nivelit të tretë duke synuar thjeshtëzimin dhe lehtësimin e të dhënave të përpunuara dhe ngritjen e mekanizmave që do të ndikonin në raportimin në kohë reale të tyre.
- Të vendoset një mekanizëm për bllokimin e zëvendësimeve të administratës së nivelit të tretë ditën e zgjedhjeve.





KOMISIONERI SHTETËROR I ZGJEDHJEVE

Lidhja 2

RAPORT

MBI GJETJET KYÇE TË PROCESIT TË KËQYRJES TË TË DHËNAVE TË PAJISJEVE
ELEKTRONIKE TË VOTIMIT DHE NUMËRIMIT (PEVN) 25.04.2021.

HYRJE

Administrata e KQZ-së bazuar në udhëzimin nr. 143, datë 13.4.2022 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve “Për përcaktimin e procedurave të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit dhe materialeve zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 mars 2022”, nga data 21.4.2022 deri më datë 22.4.2022 zhvilloi procesin e këqyrjes paszgjedhore.

Këqyrja u krye në përputhje me kërkesat e nenit 167/2 të Kodit Zgjedhor dhe të udhëzimit nr. 143, datë 13.4.2022, të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, “Për përcaktimin e procedurave të këqyrjes paszgjedhore të fletëve të votimit dhe materialeve zgjedhore për zgjedhjet e pjesshme për kryetar bashkie të datës 6 mars 2022” me qëllim verifikimin e rregullsisë dhe saktësisë së sistemit të votimit dhe numërimit elektronik.

Më datë 23.4.2022 Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve kreu numërimin e votave fizike për ZAZ Nr. 26 në 58 kuti votimi të përdorura në 44 QV.

Për këqyrjen e kutive të votimit dhe materialeve të votimit për këto 44 QV u ngritën 8 grupe për këqyrje të cilët vlerësuan dhe administruan procesverbalet përkatëse për administrimin e informacionit.

Ky proces përfundoi më datë 23.04.2022 i cili vijoi më pas me përpunimin dhe analizimin e të dhënave për përgatitjen e këtij raporti përmbledhës mbi saktësinë e të dhënave të gjeneruara në mënyrë elektronike nga sistemi PEVN me rezultatet nga numërimi i fletëve të votimit të gjetura në kutitë e votimit.



I. MBLEDHJA E TË DHËNAVE

Informacioni i administruar nga grupet e këqyrjes në procesverbalet tip të miratuar me udhëzimin nr. 143/2022 përmbajnë të dhëna sasiore dhe cilësore.

Kategoria e parë e informacionit ka të bëjë me saktësinë e shifrave të rezultateve të procesit të vlerësimit të Kategorisë së parë të informacionit të administruar ka të bëjë me saktësinë e shifrave të rezultateve të procesit të vlerësimit të votës për kandidatët për kryetar bashkie. Informacioni është përpunuar në sistem duke indikuar vlerat për çdo kandidat dhe nëse kanë diferencë për secilin prej tyre në nivel qendre votimi.

II. KONSTATIME DHE PROBLEMATIKA

Nga verifikimi dhe kryqëzimi i të dhënave midis votave fizike të gjetura në kuti dhe rezultatet e sistemit PEVN nuk u konstatua asnjë diferencë apo parregullsi.

III. REKOMANDIME

Në përfundim të procesit të këqyrjes duke marrë në konsideratë mos gjetjen e asnjë parregullsie, sugjerojmë implementimin e sistemit PEVN në një shkallë më të gjerë në proceset e ardhshme të votimit.